

SLOVENSKO PRIMORJE

UREDNIŠTVO in UPRAVA v Gorici v ulici
Orzoni štev. 38 — Cena oglasom po dogovoru.
Odprto vsak delavnik od 10. - 12. ure

KATOLIŠKI TEDNIK

IZIDE VSAK ČETRTEK

Poštni čekovni račun št. 11/5092

Leto II. Štev. 39

GORICA DNE 26. SEPTEMBRA 1946.

Cena L. 4.—

VERSKI ODMEVI iz Jugoslavije

Zadnji govori sedanjih jugoslovanskih poveljarjev so kar zanimivi, ker nam pričajo, da povzročajo največje skrbi Titovi diktaturi odnes do vere jugoslovanskega ljudstva. Novic iz drugih virov skoro nimamo. Iz časopisov pa si lahko ustvarimo dovolj jasno sliko o trenutnem verskem položaju v Jugoslaviji.

Govori jugoslovanskih vlastodržcev

Maršal Tito se je v zadnjem mesecu vsaj v treh govorih dotaknil vprašanja vere. Dotaknil se je v glavnem treh točk: odnos do duhovščine, odnos do papeža in njegove stališče do »čudežev«.

Glede na duhovščino je ponovil v treh govorih, da bodo duhovščini pustili, naj opravi, kar zna, to je naj opravi svoje funkcije, toda naj se ne vmešava v politiko. Glede papeža se je izrazil, da je tujec in sovražnik jugoslovanskega naroda, ter je pozval katoliško duhovščino, naj odreče pokorščino sv. očetu. — V zvezi s čudeži se je o svetnikih in Materi božji kar najbolj prostaško in bogokletno izrazil.

Ce je morda sam povedal premalo ali premalo, kaj misli, so dopolnili njegove izjave nekateri njegovi ministri, predvsem dr. Bakarić in Hebrang. Oba sta govorila v Zagrebu. Prvi je dejal: »Katoliška duhovščina ne izvaja več svojega vpliva na zgoraj, temveč se poslužuje za to podoželskih župnikov. V zadnjem času so se namreč začeli po Hrvatskem dogajati razni čudeži in pojavljajo se razni svetniki. Jasno je, da nekdo hoče izrabljati ljudsko lahkovernost in pripeljati to ljudstvo nazaj v srednji vek. Toda te stvari nimajo ničesar skupnega z vero. In cerkev ni storila ničesar, da te čudeže prepreči. Ker ti pojavi postajajo vedno bolj pogostni, so se oblasti odločile, da bodo take šarlatane in špekulante kaznovali.«

Andrija Hebrang, predsednik komisije za načrtno gospodarstvo, pa je na račun katoliških škofov na Hrvatskem izjavil sledeče: »Visoko katoliško duhovništvo, ki je do dna duše prepojeno z nazadnjaškim ideologijami, še do danes ni prenehalo voditi sovražnega delovanja do nas in do naše države. Ni dvoma, da smo bili do sedaj plemeniti in preveč potrpežljivi do tega sovražnega zadržanja. Ravno tako je jasno, da ne bomo mogli še dolgo časa nadaljevati z našo plemenitostjo in potrpežljivostjo in da se bliža trenutek, ko bomo naredili odločne korake proti vsem očitnim sovražnikom našega ljudstva.«

Naša pojasnila

Ob teh »plemenitih izjavah in milih pretnjah« jugoslovanskih oblastnikov čutimo dolžnost, pojasniti sledeče:

1. Katoliška duhovščina in še bolj katoliška hierarhija, to je škofje, so postavljeni za to, da ne samo opravljajo »svoje funkcije«, temveč tudi za to, da učijo, kakor jim je naložil Kristus: »Pojdite in učite vse narode... in učite jih spoštovati me, kerkoli sem vam zapovedal.« Učiti in oznanjevati morajo evangelij ne tako, kakor ljudem prija, ampak tako, kakor so ga prejeli. Torej tudi s takimi resnicami, ki nekaterim progresivnim ljudem ne ugajajo, n. pr.: da je človek od Boga in ne iz opice; da ima dušo, ki je neumrljiva; da je pekel in da so nebesa; da je zakon nerazdružljiv, da je treba spoštovati Gospodov dan itd. Še toliko drugih resnic je, ki jih škofje in

duhovniki morajo učiti in ki »progresivnim« ljudem ne prija. Zaradi tega pa ne sme še nihče trditi, da se duhovniki in škofje »vtikajo v politiko«. Ravno obratno, kot je Osservatore Romano pojasnil, je politika v Jugoslaviji, ki se vtiča v čisto verske in cerkvene stvari.

Zaradi tega škofom grozi s preganjanjem. Mislimo, da jugoslovanski škofom tega ni bilo potrebno povedati. Ko so pisali pastirsko pismo, so znali, kaj jih čaka. Ko danes vztrajajo na svojih mestih, tudi vedo, kaj smejo od Titovega režima pričakovati. Zato pa moramo zanje moliti, da bi ostali stanoviti spoznavalci in, če je Bog tako odločil, tudi mučenci vere, ki sta jo sv. Ciri in Metod prinesla Slovanom.

2. Izjave maršala Tita o papežu pa kažejo, da se v Jugoslaviji pripravlja teren za narodno cerkev. Zato je treba papeža prikazati kot sovražnika, škofje ločiti od duhovščine in to slednjo razbiti, da ne bo znala, kje se je glava drži. Ta namen ima tudi Titova izjava o demokratičnem nastrojenju primorske duhovščine.

Če jo hoče za zgled, da bi ji tudi ona sledila. Ta namen ima tudi Mikužev govor v Ljubljani o škofu Rožmanu in še marsikaka druga izjava merodajnih osebnosti v sedanji Jugoslaviji. Mikuževi članki proti ljubljanskemu škofu so pa brez dvoma dokumenti najbolj črne nehvaležnosti, ki jo je kdaj mogel zagrešiti duhovnik napram svojemu predstojniku in osebnemu dobrotniku.

3. Gledanje jugoslovanske javnosti na »čudeže« bi zaslužilo članek zase. Javnost zunaj Jugoslavije ne ve o njih skoraj nič, razen kar se da razbrati iz jugoslovanskih časopisov. Iz njihovih poročil bi se zdelo, da gre za množične pojave neke vrste »manije čudežev«, ki je zajela posebno hrvatsko ljudstvo. Pojav mora biti zelo razširjen, če ga jemljejo tako resno. Vse časopise, posebno humoristično, se bavi s tem. Seveda se norčujejo iz »čudežev« na vse mogoče načine, toda zdi se, da se stvar kljub vsemu le vedno bolj širi.

Kaj lahko rečemo k temu? Predvsem nimamo poročil iz nasprotnega vira, t. j. od cerkvene oblasti v Jugoslaviji, ki edina more razsojati o tem. Mi pravimo samo to: čudeži so mogoči in so se že velikokrat v zgodovini dogodili. Ali se dogajajo tudi sedaj v Jugoslaviji, to je pa drugo vprašanje. Tega vprašanja pa ne bodo rešile državne oblasti, kakor ga niso mogle rešiti v Lurdu in drugod. Cerkevni oblasti naj dajo potrebno svobodo in čas, da stvari preišče ter ugotovi, kaj je resničnega. Če je laž in »šarbarija«, jo bo cerkev prva obsodila in zavrgla, kakor se je že tolikokrat dogodilo z različnimi »čudeži in prikaznimi«, ki niso bile pristne. Nobena civilna oblast ne more biti pri tem tako stroga, kakor je vprav cerkvena oblast.

Če so pa čudeži resnični, potem se zman trudijo Tito in vsi njegovi pomočniki, da bi božje delo zavrl. Spomnijo naj se na nasvet, ki ga je Gamaliel dal sodnikom v Jeruzalemu: »Če je to delo od ljudi, bo razpadlo; če pa je od Boga, ga ne boste mogli uničiti.«

Dejstva govore

Ko je bil ta članek že napisan in stavljen, se je verski položaj v Jugoslaviji razvijal vedno na slabše. V Ljubljani se je vršil krivični proces proti škofu Rožmanu, katerega so obsodili na 18 let prisilnega dela. Take reči se pač dogajajo, kjer se največ govori o svobodi, nikoli

pa se kaj takega ni zgodilo v deželah, kjer je svoboda. — Prav zadnji teden pa se je začel v Zagrebu proces proti skupini vodilnih ustaških osebnosti in križarjev, med katerimi sta tudi dva duhovnika. Na tem zadnjem procesu so ugotovili, kakor pravi časopisje, da je bil tudi nadškof Stepinac zapleten v to zadevo. Zato je izdal državni tožilec nalog, naj aretirajo tudi nadškofa, ki pride pred ljudsko sodišče z vsemi ostalimi obtoženci.

Izpolnile so se torej Hebrangove grožnje: »Bliža se trenutek, ko bomo naredili odločne korake proti vsem očitnim sovražnikom našega ljudstva« (t. j. brezbožnega komunizma, ki ga vse zdravo ljudstvo še najbolj odklanja. Op. ur.).

Nadškof Stepinac pride torej pred sodišče kot veleizdajalec. In v čem je njegova veleizdaja? Bakarićeve in Hebrangove besede ti to pojasnijo. Beri jih zgoraj še enkrat. Preseda jim zadržanje katoliških škofov, ki branijo vero svojega ljudstva, ker dobro vedo, da verno ljudstvo ne more biti komunistično. Posebno so jim na poti škofje, ki uživajo tak ugled, kakor ga uživa Stepinac, za katerega je ljudstvo tako silno navdušeno. O popularnosti tega nadškofa nam pričajo množična romanja v hrvatsko narodno svetišče Bistrico, ki so bila zlasti v zadnjem času prave manifestacije hrvatskega naroda za svojega nadškofa in Cerkev. Komunisti si mislijo: »Odkrižajmo se škofov in duhovnikov in ljudstvo nam pade kot čreda brez pastirjev samo v naročje. Preganjati jih pa ne smemo zaradi vere, ker je ljudstvo še verno, ampak pod pretvezo veleizdaje.« Novodobni preganjanci Cerkev se torej še vedno držijo tak-ke rimskih cesarjev, ki so z enako pretvezo preganjali kristjane v prvih stoletjih.

Naše rojake, ki se čutijo s Kristusom in njegovo Cerkvijo, vabimo, naj se v oktobru pri molitvi rožnega venca spomnijo jugoslovanskih škofov in duhovnikov, ki so v ječah.

Ruska pot je krajša

Stalin je sprejel 7. avgusta v Kremlju neke angleške odposlanke. Pogovarjali so se o različnih vprašanjih sovjetskega gospodarstva.

O angleških gospodarskih načrtih je priznal Stalin, da so »popolnoma pravilni« in da k socializaciji vodijo različne poti. »Ruska pot je krajša, toda težavnejša in je ni mogoče prehoditi brez prelita krvi. Parlamentarni način se izogne preliti krvi, toda pot je daljša.« (10. Glasu Zveznikov 18. IX.)

To je res jasna beseda. Glavni tajnik komunistične partije Rusije in ministrski predsednik Sovjetske Zveze Jožef Stalin jasno pove, da gre komunistična pot preko krvi, naši komunisti pa bi radi dožili krvoprelitja razne protikomunistične reakcionarje, ki odklanjajo tako krvoprelitje in zagovarjajo parlamentarni način socializacije. Po govorjenju in pisanju naših komunistov naj bi bili zločinci duhovniki in dobri krščanski ljudje, ki poboje občujejo.

»Če so se borili partizani za pravo demokracijo in narodno svobodo, so bili njih nasprotniki izdajalci.

Če so se borili za še hušjo komunistično diktaturo, so bili njih nasprotniki pravi borec za narodno svobodo in demokracijo.«

Ugledna ameriška osebnost, ki se mudi v Juljski krajini.

INTERDIKT NAD GORENJIM POLJEM

Dragim duhovnikom in ljubljanskemu ljudstvu goriške nadškofije!

Se ni dolgo, odkar Nas je zelo užaložil zahrbtni napad na veleč. g. nadžupnika v San Cenciano d'Isonzo. Sedaj nas je v dno duše pretresel novi zločin, ki se je izvršil nad zglednim župnikom iz Gorenjega polja Izidorjem Zavadlavom.

V nedeljo 15. t. m. se je mirno vračal z Marijinega Celja, kjer se je udeležil skupno z drugimi so-brati slovesnosti na čast Matere božje. Toda domov ni prišel in vse vestne preiskave zadnjih dni so ostale brezuspešne.

Večina ljudi je mnenja, da se je izvršil nad g. župnikom hud zločin. Nekateri pa še upajo, da se bo od kod vrnil živ.

Toda razna znamenja kažejo, da smo upravičeni slutiti najhujše.

Nočemo se opustiti zadnjega upa, toda srce nam krvavi ob zlih delih, h katerim hujska nasilna propaganda sovraštva in zaničevanja proti katoliški Cerkev in njenim služabnikom.

Zalujoc za izginulim odličnim sobratom, rotimo še enkrat Svoje sinove, ki so zaslepljeni od pogubnih načel, naj vendar odpro oči in premislijo, koliko hudega delajo sebi in drugim.

Naj se vendar vrnejo k Jezusu s preprosto vero in vestnim izpolnjevanjem krščanskih zapovedi. Naj se oklenejo znova svojega šk-

ofa Pastirja in vsoli svojih duhovnikov, ki iščejo le zveličanja njihovih duš in bi jih radi privleli v tisto nebesko, večno domovino, ki je edina domovina, po kateri moramo hrepeneti vsi, četudi imamo na zemlji različne domovine.

Ker je padla senca zločina na vso duhovnijo Gorenje polje, moramo, četudi le s težkim srcem in proti Naši volji, razglasiti nad to župnijo težko krzen interdikt, ker ni primerno, da bi se v tej cerkvi vršili sv. obredi in da bi se v njej hranilo Najsvetejše, dokler se zadeva ne pojasni in pravici ne zadosti.

Hudobnežem se bo zdela ta kazen prazna, dobrim pa pretrda. Toda Mi zaupamo, da se bodo krivci spokorili po gorečih prošnjah dobrih, ki bodo pomnožili svoje molitve, ker bodo le težko prenašali prepoved vsake verske slovesnosti zaradi krivde nekaterih.

Naj pridejo Naši sinovi spokorjeni k Nam in Mi jim bomo radi odpustili.

O da bi Nas nikdar več ne ranili s tako grenkimi bridkostmi! O da bi vendar prihranili tako strašno žalitve predvsem Sreću Jezusove-mu!

Naš pastirski blagoslov naj pride na vse in utrdi upanje dobrih ter razsvetli in omehča grešnike.

V Gorici dne 23. IX. 1946, na XII. obletnico Našega prihoda v Gorico.

+ KAREL, nadškof

OKNO V SVET

MIROVNA KONFERENCA pridno dela po svojih komisijah. Glavni tajnik konference je izdal vsem odborom in pododborom nalogo, da morajo svoje delo končati do 5. oktobra. Komisija za vprašanje Trsta in Juljske krajine se sestaja kar avakrat dnevno. Jugoslavija in njeni prijatelji predlagajo kolikor moč tesno povezanost svobodnega ozemlja Trsta s slovanskim za-ljedem. Guverner Trsta naj bi imel le omejeno oblast. Zapadni zavez-niki pa hočejo, da bi bil Trst kar moč neodvisen, tako od Jugos-lavije kakor od Italije, in da bi imel guverner pri vladanju kar moč veliko oblast.

Sovjetski zun. minister Molotov je utemeljeval prvi način ustave v celgem govoru in je nazadnje stavil naslednje predloge:

1.) Ozemlje Trsta bodi nevtrarno in brez vojaštva (demilitarizirano).
2.) Vse tuje vojaštvo mora zapustiti tržaško ozemlje 30 dni potem, ko stopi mirovna pogodba z Italijo v veljavo.
3.) Upostavljeno mora biti z Jugoslovijo gospodarsko sodelovanje ozemlja (carinska zveza, skupna uprava železnice).
4.) Naprave v luki morajo biti na razpolago za mednarodni promet vsem sosednjim državam. Jugos-lavija in Italija naj imata vsaka del preste luke za lastno uporabo.
5.) Guverner bo imel naloge, zagotovi, da se bo Statut ozemlja izvrševal.

6.) Zakonodajno oblast na ozem-lju naj ima Ljudska zbornica, izvoljena potom splošnih in tajnih volitev.
7.) Izvrševalno oblast naj ima vlada, ki jo bo Ljudska zbornica izvolila. Ta vlada imej tudi vso upravno oblast.

8.) Državljanstvo v tem ozemlju je dovoljeno samo bivšim italijan-skim državljanom, ki so bili tu pri-stojni 10. junija 1940 in bodo tu na-

seljeni ob sklepu miru z Italijo. Iz-vzeti so aktivni podporniki fašiz-ma, fašistovski dostojanstveniki, vojni zločinci, člani italijanske po-lije in državni uradniki, ki so prišli v Trst po letu 1922.

9.) Ustanovljena bo medzavezniška komisija iz zastopnikov Vel. Britanije, ZDA, Sovjetske zveze in Francije, ki bo tvorila začasno vla-do do volitev.

10.) Ta komisija bo skrbela, da v treh mesecih vse pripravi in izvede volitve v Ljudsko zbornico.

Oglasil se je še Kardelj, ki je rekel, da je prišla Jugoslavija v tržaš-škem vprašanju do skrajne meje svojega popuščanja. Za njim pa je ameriški Clayton odločno nastopil in je zahteval, da mora postati Trst s svojim ozemljem prosta, res neodvisna država in taka, da bo zmog-la lastnega državnega življenja.

VPRAŠANJE JUL. KRAJINE

sta pa začeli — za zdaj še neuradno — obravnavati tudi obe sosedni direktno med seboj. Morda bo to še najbolje, da se po zgledu Južne Ti-rolske obe prizadeti državi dogo-vorita prijateljsko in da začrtata mejo, ki bo sicer delila državi, ne pa obeh narodnosti. — Medtem pa v naši preporni državi napetost narašča. V Trstu je vedno več na-padov z ročnimi bombami, na Go-riškem napadi iz zasede na doma-čine in na ameriške vojsake? Vse to ne kaže dobrega konca letošnjega leta.

Dne 20. septembra so na seji po-litičnega in ozemeljskega odbora za Italijo po dolgih debatah izvedli glasovanje o jugoslovanskih in i-talijanskih mejah. Odklonili so vse predlagane popravke s 13 glasovi

Dobri verniki molijo za svoje duhovnike in skrbijo za duhov-niški naraščaj.

Kaj delajo z duhovniki mo-derni brezbožneži, te pouči da-našnja številka našega lista.

proti 5. Komisija je torej sklenila, naj ostane v veljavi francoska uredba, katero so predlagali 4 »Veliki«, tako da ostane Gorica in Kanalska dolina (pod sv. Višarjami) Italiji, Pulj in večina Istre pa Jugoslaviji. Ruski delegat ni glasoval v tej zadevi za jugoslovanske pravice. Obveljalo je na ta način prvotno načelo zunanjih ministrov, vendar, da se kar najmanj možno tujerodcev vključuje v drugo državo. Tudi meje svobodnega tržiškega ozemlja ostanejo nespremenjene od Devina do Novega grada.

Kažejo se torej prvi obrisi naše meje z Italijo. Koliko bodo veljali, bomo videli pozneje, ker je načelnik g. Kardelj že tretjič izjavil, da se Jugoslavija ne čuti vezane na take odločitve konference, ki se tičejo nje neposredno. — Do prihodnje pomladi, ko bodo začele razne državne zbornice ratificirati (potrdjevati) sklepe delegatov na mirovnih konferencah, bo doteklo še mnogo vode v morje. Takrat bomo šele vedeli, kako bo z mejami — in kako bo s trajnim svetovnim mirom.

WASHINGTON. Od raznih strani se je vršil pritisk na vlado ZDA, naj bi ustavila pošiljavo UNRRA Jugoslaviji zaradi sestreljenih letal. Namestnik zunanjega ministra Clayton pa je to represalijo popolnoma odklonil, češ da ZDA ne marajo prelomiti mednarodne obveznosti, ki so jo prevzele s pristopom k UNRRI. — Ko so se delavci, zaposleni za nakladanjem žita UNRRE branili, da ne bodo več nakladali ladij za Jugoslavijo, so jih oblasti pozvale, da se kaj takega pod nobenim pogojem ne sme zgoditi. Ker pa je začela stavka pomorščakov v ZDA zaradi povišanja plač, ni mogla odpluti nobena naložena ladja v Evropo in je bilo blokirano vse blago tudi za Italijo,

Avstrijo, Poljsko in Kitajsko v ameriških pristaniščih. Največ ladij je naloženih s premogom. V naših krajih bi se pojavilo pomanjkanje tega goriva, ako stavka ne bi kmalu končala.

Sploh je stavljanje postala nalezljiva bolezen povsod. V severni Italiji so stavalci državni uradniki, v Franciji se pa pripravljajo nanjo. Ves svet že ve, kdo organizira stavke. Predvsem tisti, ki nočejo miru, dokler ne uvedejo povsod svoje diktature.

V LONDONU se vrši med vlado in zastopniki Arabcev palestinska konferenca. Gre za to, ali naj se Palestina razdeli v samostojne province (judovsko in arabsko), kar želi Anglija, ali naj ostane enotna država, kar hočejo Arabci.

V KOPENHAGNU zboruje Svetovna komisija za prehrano, ki bo sprejela težko nalogo razdelitve živil med zemljane, ko bo UNRRA dokončala svoje samaritansko delo.

BOLGARIJA je v nedeljo 15. 9. na seji Sobranja razglasila izid ljudskega glasovanja in se proglasila za republiko.

CAIRO. Prekinjena pogajanja med Anglijo in Egiptom za njegovo samostojnost se bodo v kratkem spet nadaljevala.

RIM. V Italiji je odstopil zakladni minister Corbino, ki ni pripadal nobeni stranki, zaradi kritike finančnega položaja od strani levčarjev. Gre za valuto lire in grozečo inflacijo (razvrednotenje denarja). Republikanci zahtevajo od De Gasperija menjavo denarja. A ministrski svet je v svoji seji prišel do zaključka, da ni nobenega vzroka za preplah, ker se bo kriza naravnim putem rešila. Za novega zakladnega ministra je bil imenovan član kršč. demokratičnega kluba Ivan Bertone.

ljena na oltarje. Če pa hodi k spovedi samo zato, da duhovnike skuša in kot farizeji išče, kako bi Jezusove namerenike ujela v besedi, naj ve, da je zelo nevarno, pregrešno in pogubno norčevati se iz svetih reči.

Kakšna je pa snov mojih političnih ur v cerkvi?

Glavne misli bi lahko podal tako: Dragi verniki! Ljubite se med seboj in odpuščajte si drug drugemu. Ne delajte si krivice. Če je kdo komu storil kako krivico, naj jo popravi! Varujte se vseh zmot, ki jih je nezmožljiva Cerkev božja obsodila. Zlasti se pa varujte tiste zmot, ki združuje v sebi vse druge zmot. In to je komunizem, ki ga je Cerkev že ponovno obsodila. Obsodila pa ga ni radi tega, ker oznanja pako boljše in bolj pravično socialno uredbo, ampak ker taji Boga, dušo, večno življenje in sploh vse od Boga razodele resnice in svoje pripadnike navaja k popolnemu odpadcu od vsake vere. — Komunizem pa ni le brezbožen, ampak protibožen, ker širi sovraštvo do Boga in vsega, kar je z Bogom v zvezi. Kjer pa ni Boga, tam ne more biti božjega blagoslova in sreče. Zato pomeni komunizem nesrečo za vsak narod in ves svet. Torej tudi za Slovence, med katerimi je napravil že toliko nepopisnega gorja. Kdor torej ve, kaj je komunizem in ga prostovoljno podpira in mu pomaga do zmage med svojim narodom, je odpadnik od vere in največji škodljivec svojega naroda, četudi še hodi v cerkev in se dela, kakor da še ima vero. Pravi vernik je predvsem tisti, ki posluša nje, ki jih je Kristus postavil, da pasajo njegovo čredo. Kdor Cerkev ne posluša, naj Ti bo kot nevernik. Tako nas uči sv. Pismo.

DEKLETA!

V nedeljo 29. IX. ob 4.30 pop. v cerkvi Sv. Antona v Gorici: shod vseh družbenic. Naslednji dan pri notrdamkah celodnevna duhovna obnova. Začetek ob 8. uri. Hrano vzemite s seboj.

Žene, pozor!

Vaša mesečna pobožnost bo v sredo 2. oktobra ob 4. uri pop. pri Sv. Antonu.

Jaz seveda nikogar ne izobčujem iz Cerkev, pač pa je cerkvena oblast izobčila iz Cerkev urednike, dopisnike in sotrudnike komunističnih listov naše dežele, ki napadajo škofo in duhovnike. Med te lista spada seveda tudi Soški tednik, na kar mnogi verniki pozabljajo in rajši berejo in podpirajo ta list, kakor da bi se oklenili našega katoliškega lista. — In pri vsem tem bi radi bili še vedno dobri katoličani. Naj vendar gredo vase in premislijo, kako silno so nedostodni in Bogu ter njegovi Cerkvi nepokorni.

Takih reči pa ne govorim vsak dan, ampak po potrebi tu pa tam, da me na dan sodbe nihče ne bo mogel dolžiti, da ga nisem opozoril, po kako pogubnih poteh je hodil.

V isto politično zadevo se ne vtičim in zato tudi ne molim, da bi bili priključeni k Italiji. Pač pa molim, da bi Bog razsvetlil pamet mojim vernikom, da bi spoznali, v kako nesrečo jih tira stranka, za katero se tako vnamajo. Za priključitev k Italiji pa molim morda tisti, ki je zvesto služil Duceju v 62. Batt. CC. NN. in si je dal spremeniti priimek dne 6. IV. 1950, Decreto Prefektio N. 13781/1 (gl. Krstno knjigo Tom III str. 130 šte. 7), ali pa tista zavedna Slovenka, ki ima očeta Napoleonea, kakor je razvidno iz iste krstne knjige na isti strani šte. 8.

Ali sem zaradi tega »proti ljudski duhovnik?« Če je kak vernik ali duhovnik, ki misli drugače kot jaz, naj me zapusti, naj gre svojo pot, kajti take družbe ne maram. Črna zemlja naj me pogreze prej, kakor da bi postal nezvest svojemu poklicu. Želim ostati zvest vojak Kristusov, za katerega sem pripravljem trpeti in preliti, če je to Njegova sveta volja, tudi kri. Moj markal pa je sv. črna in moj general prevz. goriški nadškof. Njima moram biti zvest, njima hočem biti zvest.

Se en zglede poštenosti mojih nasprotnikov.

V nedeljo 24. VIII. je bila v Borjani pri sv. maši neka tovarišica, menda iz Breginje. Po sv. maši je na cesti pod mlekarjo pripovedovala nekim prijateljicam, da je slišala

v cerkvi gospoda, ki je rekel: »Bodimo zavedni Italijani!« Neka Kušerica jo je slišala ter ji rekla: »Lažnica, to ni res. Saj sem bila tudi jaz pri sv. maši, pa tega gospod ni rekel.« Lažnica je umolknila in odnesla pete.

Pri vsem tem voščim vsem nasprotnikom vse dobro, zlasti to, da bi jim obrekovanje dušnega pastirja ne bilo v pogubo.

Obrčkovan župnik
Evgenij Ožnjak

Malo semenišče

Vodstvo sporoča, da bodo sprejemni izpiti za I. gimnazijo in po praviljalni izpiti za vse ostale razrede 9., 10. in 11. oktobra. Vsi gojenci naj se vrnejo 14. oktobra, 15. se začne novo šolsko leto s sv. mašo.

Vzdrževalna za vse šolsko leto je za gojence goriške nadškofije L. 6000.—, ki jih je treba plačati v treh trimesečnih obrokih.

V novem šolskem letu bo 6 slovenskih razredov, trije italijanski in 2. ter 3. licejski razred z mešanim programom.

DESKLE

Tudi pri nas. kakor pač povsod, so se člani OF zarotili proti katoliškemu listu. Toda čim bolj ga prepovedujejo, tem bolj ga ljudje beró. Je že takó, da prepovedani sad miče.

V raju se je Elvi zdel najbolj okusen prepovedani sad. Tako tudi ta list, — katerega sovražiijo vsi zaslepljeni, nevedeži, zlobneži, vsi tisti, ki kričijo na ves glas, da niso proti veri, — prodira med ljudstvo vsak dan bolj.

Nasprotniki tega lista se na tedenskih sestankih, na katere često povabijo še »večjez glavice, ostro zaganjajo proti vsem in proti vsemu, še najbolj jim pa ležita na srcu g. župnik ter g. D. Gorjanc, ker sta pač najbolj zavedna Slovenca ter katoličana v vasi in ker poznata do dna zlobnost komunističnega nauka. G. župnik je bil preganjan že pod fašizmom, tako da je končal v internaciji. Nič manj ga ne preganjajo danes »antifašisti«, kar se isto-veti s komunisti. Grozijo mu, nadzirajo ga in grozilne lepake lepijo na župnišče.

G. Gorjanc je mlad, bister dijak, ki se bo verjetno za nekaj let razvil v zgledega slovenskega inteligenta. Vse odgovorne in neodgovorne elemente OF očetovsko prosimo, naj bi pustili pri miru omenjena gospoda in naj bi res enkrat upoštevali, kot se izražajo, ljudsko voljo, ki ostro obsoja takšno početje.

Naj vedó, da smo Desklani že spregledali in da zato hočemo in si želimo mir. Pametnim te reči prese-dajo! Naj ne spravljajo v nemir tu-đi druge, če so sami reveži brez bo-žjega miru.

Drugič bomo še kaj več spregovori-li.

Za Desklane B. S.

IZREDNI OBČNI ZBOR SLOVENSKEGA ALOJZIJEVIŠČA V GORICI

Upravni odbor »Alojzijevišča« v Gorici vabi vse člane na izredni občni zbor, ki se bo vršil v prostorih Alojzijevišča v petek dne 11. oktobra ob 10. uri.

Dnevni red:

1. Poročilo,
2. Dopolnilna volitev Upravnega odbora,
3. Slučajnosti.

Odbor

RAZNO

Val verske gorečnosti v Jugoslaviji

Iz Slovenije, iz Hrvaške pa tudi iz nekaterih krajev cone B prihajajo vesti, kako so tam cerkve nabite polne in kako se tisoči in deset-tisoči zbirajo na božjih poteh.

Iz tega dejstva izvajajo komunisti in verski mlačneži naše dežele, da v FLRJ cerkev ni preganjanja, ampak da šele sedaj uživa pravo svobodo.

Ali je ta naval vernikov v svetih-šah dokaz verske svobode? Vseka-ko je to dokaz, da še niso vsi duhovniki in škofje ne pobiti ne zaprti. To je tudi dokaz, da cerkve še niso zaprte in da tudi obiskoval-cem cerkve še ne grozijo s smrtjo, internacijo, prisilnim delom in za-

plembo premoženja ali izgubo služ-be.

Toda res je tudi, da komunistične oblasti teh množičnih shodov v cerkvah nikakor ne gledajo prijazno. To se je pokazalo zlasti v Zagrebu, kjer so, kakor smo te dni izvedeli, vdrli v stolnico in odnesli ter raz-bili posnetek kipa Matere božje iz Bistrice, katerega so nosili po Hrvaškem iz župnije v župnijo in so ga končno prinesli v zagrebsko stolnico, kjer so se vršile pobožnosti ob neizmerni udeležbi ljudstva. — Da komunisti ne podpirajo obiskovanja cerkve in svetišč, je raz-vidno tudi iz tega, da pobožne lu-di imenujejo »reakcionarje«, »be-legardiste« in podobno. Najboljši dokaz sovražnosti vladajoče stran-ke do vere so pa številni napadi na škofo in duhovščino sploh.

Kaj torej dokazuje izredna ver-ska gorečnost v deželi, kjer gospoda-rita srp in kladivo? Samo to, da je tam verno ljudstvo skrajno stiska-no in išče pri Bogu tolažbo, dokler mu nasilneži še svetišč ne zapro, če prež Gospod Bog ne dvigne svoje roke zoper sovražnike Njegovega imena.

Razglas

Mestno županstvo v Gorici na-znanja, da se bo jesensko cepljenje proti davici in kozam vršilo v tej občini v spodaj navedenih dneh in urah.

Omenjeno cepljenje se bo vršilo v dveh rokih: prvič cepljenje proti kozam in prva injekcija proti da-vici; tri tedne pozneje pregled cep-ljenja proti kozam in druga injek-cija proti davici.

Cepljenje bo od 30. septembra do 12. oktobra, in sicer:

za mesto, Solkan in Kronberg pri občinskem ambulatoriju v ulici Mazzini h. št. 7, od 9h do 10h;

za Ločnik, Podgoro, Pevmo, O-slavje in Podsobotin pri zdravni-skem ambulatoriju v Podgori v dneh 7., 8. in 9. oktobra od 15h do 16h;

za Sempeter, Standrež, Vrtojbo in Bukovico bo vršil cepljenje ob-činski zdravnik — po šolah, — in sicer:

v Sempetru: 30. septembra, ob 14.30h;

v Standrežu: 1. oktobra, ob 14.30h;

v Vrtojbi: 2. oktobra, ob 14.30h;

v Bukovici: 3. oktobra, ob 14.30h.

Cepljenje je obvezno za vse otro-ke, ki so dopolnili eno leto starosti in niso še bili cepljeni.

Noben otrok ne bo v bodoče spre-jet v šole in otroške vrte brez spričevala o cepljenju; zato se o-pominjajo starši in varuhi na to dolžnost.

Kršitelji te odredbe bodo kazno-vani po predpisih čl. 260 in 266 zbornika zdravstvenih zakonov z dne 27. 3. 1934 št. 1265.

— — —

V smislu člena 12 kr. odloka z dne 24. 9. 1940 št. 1949 se sporoča, da je pri protokolnem uradu me-stnega županstva izstavljen na pregled občinstvu za dobo 15 dni, to je od 18. septembra do 3. oktobra t. l., dodatni seznam kmetijskih delavcev, stanujočih v tej občini, veljaven za leto 1945.

Proti vpisu ali opustitvi vpisa morejo prizadeti vložiti priziv na Okrožno Predsedstvo v teku 30 dni od zadnjega dne objave seznama.

Darovi

Iz pasu B 100; dekle, ki ji je všeč Marjetica, 100; v spomin na g. Terčelja goriška dekleta iz Trsta 200; dobra duša s Krasa 100; v spomin na pok. Terčelja in pok. Veli-konjo 10.000; iz livške fare, ker i reganjajo list, 1000; ker borjanski rdeči slabo slišijo, v kak namen g. župnik moli, 150; izpod rdeče zvez-de 200 + 450; za svobodo katoliške-ga tiska 180; Bovec 720; Žaga 200; zavedni slovenski fantje iz svobod-ne kletke, ki Slov. Primorca redno i. radi čitajo, 500; s Krasa 790; iz cone B 300; N. N. iz pasu B 200; N. N. Gorica 50; N. N. 200; Steverjan 1000. Smast v zadoščenje g. nad-škofu 1200; Sempeter 200; sanatorij na šempeterski cesti 100.

Prihodnja številka izide spet na 4 straneh in list bo stal odslej L. 5.

Odgovorni urednik
msgr. ALOJZIJ NOVAK
Tiskano z dovoljenjem A. I. S.
Tisk. G. Lucchi - Gorica

Domače novice

GORENJE POLJE

Po grdih napadih na g. žup-nika Izidorja Zavavlava v časo-pisju in na mitingih — po stra-sni gonji zoper Slovenskega Primorca, ki ga je g. Zavavlav kot vesten duhovnik priporočal vernikom — po groznjah od strani rdečih domačih nasilne-žev, ki so nedavno ukradli po-šiljko Slovenskega Primorca pismonošinj, je g. župnik v ne-deljo 15. IX. zvečer na poti z Marijinega Celja v Gorenje po-lje IZGINIL IN NI O NJEM NOBENEGA SLEDU.

Solsko vpisovanje

Slovenska nižja srednja šola v Gorici sporoča, da je vpisovanje za šolsko leto 1946-47 od 23. do 30. sep-tembra. Vpisovanje bo vsak dan od 8-12 in od 14-16. Pojasnila za vpis so dobe v tajništvo te šole v ulici Randaccio 22.

Dijaki se opozarjajo, da naj po-hitijo z vpisom, ker je rok kratek.

NOVI KANONIK dr. BOŽO KJAČIČ

V sredo 18. IX. je bil v goriški stolnici slovesno umeščen novi ka-nonik msgr. dr. Božo Kjačič, ki je bil doslej nadžupnik v Solkanu. Za-sedel je mesto, ki je bilo izpraznje-no po smrti monsinjorja Ignacija Valentinčiča.

Novi g. kanonik se je rodil v St. Lenartu v Slovenski Benečiji dne 23. XII. 1902 iz družine, ki je dala Cerkvi še enega duhovnika, in si-ker Jožeta Kjačiča, župnika v Tré-munu, kjer biva prof. msgr. Ivan Trínko. Šolal se je v semeniščih v Vidmu, a zadnje leto bogoslovja je napravil v Gorici in bil tu tudi posvečen. Kot dijak je bil marljiv učenec prof. Trínka, ki ga je učil med drugim tudi ljubezni do slo-venskega jezika in naroda.

Služboval je poldrugo leto kot kaplan pri etrogem g. župniku iz Podmele Kovačič, pri katerem je zelo izpopolnil svoje znanje v slo-vensčini, saj mu je moral predlo-žiti v korekturo vsako pridigo. Pozneje je bil pol leta kaplan pod g. dekanom Klobučarjem v Boveu in nato 10 let župnik v Srpencih. Tam je tudi privatno študiral in

je v Rimu napravil doktorat iz cer-kvenega prava. Leta 1938. je prišel za nadžupnika v Solkan, kjer se je ljudstvu radi velike vpljudnosti in gorečnosti zelo prikupil. Zadnje ča-se je kajpada tudi on moral presta-ti v sedanjí zbganosti duš marsi-katero nevsečnost. — V Gorici mu bo odprto široko polje za delo. No-vcmu g. kanoniku želimo božjega blagoslova, da bi mogel na svojem visokem položaju napraviti veliko dobrega za narod in Cerkev. Bog ga živi!

BORJANA

Prejeli smo in objavljamo:

V Soškem tedniku z dne 7. IX. mi neki »mož beseda« očita, da nisem držal besede, ki sem jo dal štirim vašim delegatom, ki so bili pri meni dne 4. VIII. in me prosili, naj jih pustim v cerkvi pri miru, zunaj cerkve pa naj rečem, kar hočem. Tem delegatom, ki so mi prišli da-jat navodila, kaj naj govorim v cerkvi, pri najboljši volji ne morem dati spričevala, da se v ljubezni in zvestobi do Cerkev kaj posebno odli-kujejo. Pa pustimo to reč, ker za dušnega pastirja ni častno, da obe-ša slabosti svojih faranov na veliki zvcn. — Torej to deputacijo sem prijazno sprejel in ji vkljub vsemu dal zagotovilo, da ne bom v cerkvi nikdar govoril o rečeh, ki jim niso ljube, ako mi ne bodo dajali za to povoda. Tega dogovora sem se držal dve nedelji. Ali so bili tudi moji vaščani »mož beseda?« Dne 10. VIII. je Soški tednik objavil članek, ki govori o neki osebi, ki da je bila pri meni pri spovedi. Verniki dobro vedo, da duhovnik ne sme govoriti o rečeh, ki se tičejo spovedne mol-čečnosti. Zato je brez dvoma zelo podlo nositi v javnost, kar duhov-nik govori v spovednici, kajti du-hovnik se v teh rečeh ne more zagovarjati. Po poročilu Soškega tedni-ka je lista spokornica imela samo ta greh, da je zavedna Slovenka. O njenem dušnem stanju in o meri njene večje ali manjše spokornosti ne morem in ne smem in govoriti. Toda to pač lahko rečem in prav na ves glas povem: če ta oseba nima nobenega drugega greha, kot samo ta, da je zavedna Slovenka, je to največja sedaj živeča svetnica. Že-lim ji, da vztraja v svoji svetosti do konca in tako bo morda še dvig-